

Kocēnu VĒSTIS

Nr. 9 (21)

1996. gada septembris

Cena 5 santīmi

PAGASTA PADOMES SĒDES

21. augustā

● Izskatija skolu jautājumus. Brīvpusdienām tikai septembrī mēnesi iestātīs līdzekļus ģimenēm, kurām skolās mācās 3 un vairāk bērni.

● Apstiprināja vecāku

17. septembrī

● Noklausijās rajona policijas nodaļas priekšnieka J. KUBULIŅA ziņojumu par noziedzības līmeni rajonā un pagastā. Neskatoties uz grūtībām, kādas policijai ir ar apģērbu un transportu, noziegumu skaits rajonā samazinās. Šogad uz katiem 10000 iedzīvotājiem bijis 101 noziegums. Videjā Latvijā tas ir 140. Kocēnu pagasta teritorija noziegumu skaita ziņā rājonā diemžēl iepriem pirmo vietu. Lielāko daļu no noziegumiem veido transporta atkārtota vadīšana reibumā un zādzības, kā arī mežu neatļauta ciršana.

● Tā kā Rubenes skolas internātā pieteikušies tikai 13 skolēni un 3 no viņiem ir no ciemam pagastiem, un 2 dzivo turpat internātā, līdzekļu trūkuma dēļ pagasts vairs nevar atlauties vienlaicīgi uzturēt internātu un maksāt par autobusu. Nolēma internātu slēgt, bet autobusu bērnu nogādāšanai uz skolu un no skolas saglabāt.

● Apstiprināja šīs sezonas apkures maksu Ls 0,35 par vienu kvadrātmetriju.

Laikā no 15. jūlija līdz 15. septembrim notika pagasta lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) pārbaude. Neraugoties uz mūsu brīdinājumiem, zeme daudzās saimniecībās ir nekopta. Vairākas saimniecības aktā parādās jau otro gadu pēc kārtas un dažviet pat sākas zemes aizaugšana ar krūmiem. Publicējam pārbaudes rezultātu. Ar «O» atzīmētajiem nākšies maksāt soda naudu Ls 25.

maksu bērnu dārzos Ls 0,50 dienā.

● Atkārtoti uztēica A. DUMBRAVSKAM dzīvokli Alejas ielā 1, jo ēka jaatbrīvo skolas vajadzībām praktisko darbu organizēšanai un A. Dumbravskas faktiskais pieraksts un dzīvoklis ir «Tarnīnās».

● Nolēma slēgt ligumu ar SIA «ORKS» par Rubenes kapu apsaimniekošanu.

● Apstiprināja tiesības autoveikaliem:

● 1. I/ u «SALVIS» (auto Nr. AS 8153; AP 9947; BF 4559) tirgoties pagasta teritorijā «Kieģelmuižā» piektidienās pl. 13.00.

cībā, «Upītē», «Kieģelmuižā», «Rāvās», «Ezerīšos», «Vitolēnos» pa trešdienām.

● 2. Büvfirmai «BC» (auto Nr. AM 9200) tirgoties pagasta teritorijā «Kieģelmuižā» piektidienās pl. 13.00.

GATAVOSIM GRĀMATU PAR KOCĒNU PAGASTU

Mūsu pagasts var lepoties ar savu seno vēsturi, par kuru rakstītas ziņas atrodam jau Indriķa Livonijas hronikā, bet ar tīti nerakstītas liecības varam rast senču svētvietās, akmeņos, kapulaukos u.c. servēstures pieminekļos, kuri bagātīgi atrodami tagadējā Kocēnu pagasta teritorijā.

Tomēr, neskatoties uz pieminekļu skaitu, bieži pat unikālitātē, mēs par tiem zinām samērā maz. Pēckā gados nav izmākusi neviens grāmata vai brošūra, kurā būtu aprakstīti Kocēnu pagasta servēstures un arheoloģijas pieminekļi, vispārejā pagasta vēsture, dots iekārtas mūsu kultūrvide un ievērojamu cilveku dabībā... Tādēļ ir uzsākts darbs pie materiālu vākšanas un apkopošanas šādam izdevumam, kas noderēs gan pašiem kocēniešiem savas kultūrvides un sakņu apzināšanai, gan pagasta viesiem.

Tā kā pagājušo laiku publikācijās un citos avotos atrodamie pieminekļi, dažādu vītu un notikumu apraksti nereti ir neprecīzi, nepilni vai arī situācijas izmaiņu dēļ grūti atpazīstami, ir lūgums pagasta iedzīvotājiem palīdzēt, sniedzot ziņas, ko varētu izmantot topošajā grāmatā.

Atrakstet vai pievieniet un pastāstiet par Jums zināmo akmeni, avotu, kalnu, senkapiem utt., ar ko saistīs kāds nostāsti, teika, zinīgs vietvārds, vai arī kas jūsuzprāt izceļas ar ko sevišķu (akmeņos iekalitas zīmes, tie izkārtoti rindās, apjos...) Iespējams, ka mums izdosies kopā noskaidrot, kur atrodas piemēram, tādi objekti kā Kēizaru kapi Mujānu apkaimē vai Piķu akmens bijušo «Āru» māju tuvumā. Nav izslēgti arī jaunatklājumi, jo no piemērs pieminekļu apzināšanas darbs līdz šim pagātā nav veikts. Laipri gaidīta arī jebkura cita informācija, kas saistīs ar mūsu novada ievērojamām cilvēkiem, kultūras un sabiedrisko dzīvi utt. gan nesenē pagātnē, gan gadu simtēnuma atpakaļ.

Rakstīt varat VALTERAM GRĪVINAM
Kocēnu pagasta «Sarmās», tel. 55228.

SIA «ORKS» APSAIMNIEKOS RUBENES KAPUS

Pēdējā laikā Kocēnu pagasta padome saņēma diezgan daudz sūdzību par patvāju Rubenes kapos. Ari kārtība kapos nebija pietiekama, kaut gan pagasts kopā ar Vaidavas pagastu algotā kapsargu.

Lai nodrošinātu kapu labāku apsaimniekošanu un sniegtu iedzīvotajiem labākus apbedīšanas pakalpojumus, pagasta padome nolēma slēgt Rubenes kapu apsaimniekošanas līgumu ar apbedīšanas sabiedrību «ORKS».

Šīs līgums ne tikai jaus izmanto sabiedrības «ORKS» pakalpojumus, bet pagasta iedzīvotāji varēs zārkus un citas apbedīšanai nepieciešamās lietas iegādāties Rubenes kapos. Visu diennakti būs pieejams spectrantsports un varēs saņemt visu nepieciešamo informāciju bēru ceremonijas organizēšanai.

Sabiedrība uzturēs kapsetas teritoriju nepieciešamajā kārtībā, kā arī veiks kapu vietu labiekārtošanu un pieminekļu uzstādīšanu.

Šīs līgums nebūt nenosaka, ka apbedīšanai jāizmanto tikai SIA «ORKS» pakalpojumi.

Noteikts arī kapsetas pakalpojumu cenrādis.

1. Kapličas izmantošana, bēru ceremonijas sagatavošana Ls 3,00
 2. Kapu zvans Ls 1,50
 3. Dviejų noma Ls 0,50
 4. Kapu inventāra noma Ls 0,50
 5. Celiņu izlikšana, skuju novākšana pēc ceremonijas Ls 2,0—3,00
 6. Apglabājamā uzglabāšana kapličā (par vienu diennakti) bez saldētavas Ls 1,00
ar saldētavu Ls 1,30
 7. Jaunas kapa vietas iemērišana Ls 2,0
 8. Maksa par vienu kapa vietu Ls 0,80
- Minēto pakalpojumu maksa nav jāmaksā maznodrošinātajiem, pamatojoties uz pagasta izziņu.
- Par iemaksām obligāti saņemama kvīts.
- Līdzekļus, ko iegūs no kapsetas pakalpojumiem, izmanto kapsēšanas uzturēšanai un labiekārtošanai.
- Ierosinājumus un ieteikumus šajā sakarā lūdzam sūtīt pagasta padomei.

AICINĀJUMS UZ SIMJŪDA TIRGU

26. oktobri VALMIERAS PILSDRUPĀS

notiks atjaunotais

SIMJŪDA turgs.

Turgs organizatori aicina tajā piedalīties arī
KOCĒNU AMATNIEKUS AR SAVIEM
IZSTRĀDĀJUMIEM.

Tuvāka informācija: Rita Rācene, tel. 33660.

PASKAIDROJUMI:

- 1— lauksaimniecīšķa ražošanā neizmantota LIZ platība;
- 2— pārmērīga piesārņošana ar nezālēm;
- 3— aizaugšana ar krūmiem.

MINNAS GLŪNAS VĒROJUMI RUBENĒ

Es, Minna Glūna, tagad raujos pa Rīgas pusē, itin bieži mani raksti darbi ir nodrakumi «Rīgas Balsi». Skatos, vēroju, pārdomāju un tagad visas būšanas un nebūšanas ceļu gaismā.

Tā kā lielpilsēta pēdējā laikā briesmīgi sutiņi un trūkst gaisa, nolēmujiem mazliet teelpot lauku spirtgutu un atveldēt dzīves Rubenē. Šajā vietā jau biju agrakādos gados, kad te saimniekoja Liezera Ansīs un par apkārtnes skaitumu rāpējās daīldzīniece Rāķu Ziedite. Cik viss te bija skaisīt! Kantora ēka vienos ziedos, pie jaunajām dzīvojamajām mājām zālāji noplauti, visur ziedēju puķes. Prieks skaitīties! Visapkārt Rubenē ezeri, pats ciemats kalnā — kur vēl jaukau vietu atrast. Ari paši rubenieši — čakli laudis. Tādēļ vienu ritu sēžos autobusā un prom uz Rubeni.

Iekāpju eju uz cietumiņu. Ejot garām skolas ēkai, nonpriečajos par skaitājām ziedōjām rožēm un citām puķēm, par glīti izrāvētājiem apstādījumiem celiņiem. Nodomāju — tas tikai sākums, vēl daudz skaituma redzēšu.

Bet kas tad tas? Tieši blakus skolai stāv bijusi kolhoza kantora ēka, apdrupusi, ar izsistiem pagrabu logiem, flīziņu starpās uz celiņiem nezāles, daži vēl ziedoti roži krāmi ieauļusi nārēs, caur logiem vērojami sagrūstītas meblei, lieļa nekārtību. Un kur tad kādreiz skaitās puķu dobes? Ieauļus nezāles, bet no puķēm ne vēst.

«Vi, dienīn! Vai tad tādai staltai ēkai nav saimnieka?» nodomāju un pajautāju garāngājējai. «Kā tad nav, meitiņ, ir jau, ir. Tikai privātpašnieks dara, kā grib,» atbild tantuks. «Visi vecie rubenieši par to skumst, ne jau viens vien caklais darbarūķis te savu nauduļu ieguldījis, lai uceltu tādu skaitu kantora ēku. Agrāk vienīm bija prieks iegriezties skaitājā namā, bija tāk skaita tradīciju zāle, kur notika dažādi pasākumi. Tagad reizēm tirgo «humpalas». Vienu reizi te biju iegriezies, arā līja lietus, un tas caurā junta dēl tecēja arī uz zāles parketa grīdas. Ziņā ēka nav apkuriņata. Cik ilgi vēl — un bās jānovāc drupas,» turpina savu bēdu stāstu cienījamā persoīnāre.

Eju tālāk. Puķu dobes un apkopta apkārtne ir vienīgi pie divstāvu dzīvojamās mājas tālin aiz bijušās kantora ēkas, bet pārējās daudzstāvu mājas izskatās tāk nezēlojamas. Flīziņu apmales ieauļus nezāles, bijušas puķu dobes pazudūs. Pie garājām aug varenas «puķētās» — vībtones, balandas, pienenes, kādas nu katram saimniekiem patik.

Eju tālāk palūkoties mazdārziņos. Nu te dažos tiešām skaitā — viiss tīrs, izrāvēts, daudz ziedēti nedroši, grīfīki, bet valoda varen skāja. Nodomāju, ka laikam salīsimi ar saules dūrienu, žēl cilvēku. Ne tie vairs kadi strādnieki, ne bērnu audzinātāji, ātri arī tagad tāk dārgi.

Tā nu esmu izstādījusies Rubeni krustu šķersu, bet cerējās priekā vietā radušās skumjas pārdomas par Latvijas sakoptību, par cilvēku atbilstību bērniem, darba ikuma audzināšanu. Redzēju vairākus pasažūžus klīstam bezdarbībā. Vai nebūtu jauki, ja vecāki uzdoni saviem miljākiem izrāvēt celīnu apmales, sakopt savu mazdārziņu, doties mežā ogās? Kas izaudzēs nesakoptā vidē, arī savas spēkā gados nerēdzēs nekārtību apsevi, vismazāk to novērtīs.

Tās nu ir manas pārdomas par redzēto. Protams, esmu jau vecs cilvēks, un ne katrs jaunais būs ar mani vienīspārīts, bet man tāds rāksturs — kas sirdi, tas uz mēles. Tā kā citu iespēju parunāties ar rubeniešiem neatradu, tad visu redzēto izlieku uz papīra un nosūtu Jūsu pagasta avīzītei.

Ar cieņu!

MINNA GLŪNA

H. DŽABRĀNS

«PRAVIETIS»

PAR MĀCĪŠANU

Tad kāds skolotājs teica: «Runā mums par MĀCĪŠANU.» Un viņš sāka:

Neviens cilvēks nevar atklāt jūsos neko tādu, kas jau neatrastos puse nomodā jūsu zīndāšanu rītausmā.

Skolotājs, kurš staigā tempja paēna starp saviem klaustājumiem, dod tiem ne jau savu guđibū, bet drīzāk gan savu tīcību un savu sirds dāsnumu.

Jā viņš patiesīt ir guđars, viņš neliks jums iet vina guđibas nāmā, bet gan drīzāk vedis jūs uz jūsu pašu guđibas slietni.

Astronomi var runāt jums par savu pasaules telpas sapratni, bet viņš nevar šo sapratni iedot.

Muzikis var jums nodziedāt ritmu, kas ir apkārtējā telpā, bet viņš nevar dot jums dzīri, kas šo ritmu saista, nedz balsi, kas to atbalso.

Un tas, kurš ir lietpratējs skaitu zīnbā, var pastāstīt par svaru un mēru izteikiem laukiem, bet viņš nevar jūs uz tiem vadīt.

Jā cilvēks otram cilvēkam plašākai redzēšanai nevar aizdot savus spārnus.

Un tāpat kā katrs no jums stāv viens pats Dieva ziņā, tāpat katram no jums atsevišķi ir savas zīndāšanas par Dievu un savu saprātu par zemi.

BRĀLU JURJĀNU JUBILEJAS ĢADA NOSLĒGUMS

Sestdien, 14. septembrī, Ērgļu pagasta «Menģējos» notika Jurjānu Andreja 140 gadu dzimšanas dienas atceres sarīkojums.

Neticami, ka tik šaubīgā rudens laikā sanāca kopā tik daudz koru — vairāk nekā 84 —, dejotāju un muzikantu. Viru kora «Ilmantā» sastāvā piedalījās arī cetri kočēni — Ilmārs Lazo, Leons Laičāns, Modests Veselovs un šo rindu autors, Sarokojumu siरsnīgāku darīja arī ieverojamā ērglēnieša, aktiera Pētera Liepiņa, uzstāšanas. Skatītāju un klausītāju bija pamaz, bet dziedātāji un dejotāji jutās labi šai brīnišķīgajā vietā mūzikas, dziesmu, arī dejas gaisotnē. Ari Dievīpāni patika šis mūsu saites, jo laiks līdz pat koncerta pēdējai minūtei saglabājās silti un bez lietus. Koncerta akustiskie apstākļi nebija paši labākie, jo dziedātāji izvietoja piekalnē iepretim mazai estrādītei Pulgoņa ezera tūvumā, taču šeit mēs redzējām un jutām, ko nozīmē vārds pašdarbība. Lai

ari bija gan režisori, gan diriģenti, muzikanti profesionāļi, tācu kopīspāids palika, ka esam visi kā viens — gan dziedātāji, gan klausītāji, gan savas dzīmstas goda turētāji. Tas uzvedināja uz dažāni domām.

Jā, mūsu laiki nav no vieglajiem, tācu cik reizes jau mūsu tauta smēlesies dziesmā spēku šādos brīžos. Un lai arī cik mēs viens no otra nebūtu atšķirīgi, dziesma mūs tomēr vieno. Atcerēsimies to! Mēs vainojam cits citu gan šādās, gan tādās izdarības un neizdarības, bet savos svētkos arī gājējus un dzīvīgajos «Spiets», «Menģējos», 30. jūnijā — Madonas rajona dziesmu svētki Ērgļu jaunajā estrādē, ko šogad uzbūvēja triju mēnešu laikā. Tād 6. jūlijā Madonas rajona «Spets», «Menģējos», un beigās šīs lielais koru salidojums. Un tas viss notiek mūsu laiku naudas trūcīgajos apstākļos. Atkal jāsecina, ka padarītā darba vērtība atalgo darītājus vairāk nekā saņemtā nauda, ka kopējā darbā ieguldīt un saņemtā pleca sajūta virza uz priekšu. Grības ērglēniešiem kā piemēra devējumi novēlēti, lai viņiem veicas arī turpmāk, bet pašiem kādreiz kļūt par piemēra qēmējiem.

Otra doma saka, ka tas, kas godā savus senčus, tam viņi arī palidz. Kā citādi izskaidrot Ērgļu pagasta šīgada

A. ZEIBOTS

SAULES KAUJAI 760

Šogad piet 760 gadu kopš Saules kaujas, kuras gadadienai atzīmējām 22. septembrī. Kauja tika izcīnīta 1236. gada rudenī starp Zobenbrāju ordeni un leīšu/zengāju apvienotajiem spekiem.

1236. gada vasarā vācieši saņēma jaunus papildspēkus no Rietumeiropas — dažādu laupītāju un avantūristu baru, kuru vienīga vēlēšanās bija pēc iespējas ātrāk iedzīvoties svešā mantā. Tie nespējīgi sagaidīja ziemu — tais laikos karošanai visizdevīgākai laikai — un pierunāja Zobenbrāju mestru Folkvīnu sarikot karagājuenu uz Lietuvu jau rudenī. Sanāca liels pulks, vācu puše karā pret saviem brīļiem bija spiesti iet arī daļa zemgalī, kurīem pēc Viestura nāves vairs nebija iespējams. Jau pāšā kaujas sākumā zemgalī pārējā latviešu pušē un kopīgiem spēkiem briesmīgi sakāva savas zemes postītājus. Krita pats mētrs, visi vija komuri, 48 braji brūjinieki, vairāki vācu grafi un lielākā daļa vienkāršo krustnešu. Maz vāciešu pameta kaujas lauku, taču vēl mazāk atgriezās Rīgā, lai pazīpotu par savu siru biedru bēdīgo galu. Bebošo, par visu zemi vajāja un izkāva zemgalī. Zobenbrāju ordenis bija beidzis eksistēt, bet Rietumeiropi latvju atguvu neatkarību.

Uzvara Saules kaujai tomēr netika izmantoja līdz galam. Kurši nespējīgi vieno-

atpakaļ. Taču leiši, ja to laiku savākuši lielāku kara-spēku, sagaidīja krustnešus sevi izdevīgā stāgnā un purvainā vietā. Tas noticis, kā stāsta Atskāju hronika, pie Saules, kas, domājams, ir tagadējā Vecsaule Zemgale. Vācieši gan gribēja izvairīties no cīņām sevi nepieņemējot vieta, taču tas vairs nebija iespējams. Jau pāšā kaujas sākumā zemgalī pārējā latviešu pušē un kopīgiem spēkiem briesmīgi sakāva savas zemes postītājus. Krita pats mētrs, visi vija komuri, 48 braji brūjinieki, vairāki vācu grafi un lielākā daļa vienkāršo krustnešu. Maz vāciešu pameta kaujas lauku, taču vēl mazāk atgriezās Rīgā, lai pazīpotu par savu siru biedru bēdīgo galu. Bebošo, par visu zemi vajāja un izkāva zemgalī. Zobenbrāju ordenis bija beidzis eksistēt, bet Rietumeiropi latvju atguvu neatkarību.

Uzvara Saules kaujai tomēr netika izmantoja līdz galam. Kurši nespējīgi vieno-

kums. Tikai pateicoties senču cietajām vālēm un vēlākajai gara stingribai, glabājot savu nacionālo reliģiju un kultūru, mēs šodien varam saukties par latviešu tautu, dzīvot savā zemē un runāt savu valodu.

Tieši tādēļ, pieminent savus upurus, neaizmirsīsim arī savus varonīus!

V. GRĪVINŠ

ATGĀDINĀJUMI

At gādinām, ka svētdien, 29. septembrī, pl. 3 no rīta pārējam no vasaras laika atpakaļ uz 2. joslās jeb Austrumeiropas laikā.

Ērtāk šo procedūru izdarīt, pagriezot pulksteņu rādītājus par vienu stundu atpakaļ, jau sestdienas vakarā pirms gulētiešanas.

XXXX

At gādinām, ka ciršanas bilesu derīgums beidzas 30. septembrī. Ja darbi vēl nav pabeigt, nepieciešams pagarināt ciršanas bilesu derīgumu.

KOCĒNU KULTŪRAS NAMA ZĪNAS

Šoruden darbu uzsāks:

♦ Vidējās paaudzes deju kolektīvs

♦ Viru vokālais ansamblis

♦ Pašdarbības teātris.

MAKSAS GRUPĀS

♦ Aerobika

♦ Pašaizsardzība

(zēniem no 7—15 gadiem)

♦ Bērnu deju grupa

(no 4—6 gadiem)

♦ Ziedu kārtosana.

Aicinām aktīvi pieteikties pašdarbības pulcīnos, lai paši varētu veidot savus svētkus, spēlējot teātri, dziedot dziesmas un lustigi

dancojot.

LŪDZAM PIETEIKTIES pa telefoni 55142 līdz 4. OKTOBRIM.

###

Rudens sezonā atsāksim organizēt jau iemīlotos grozīņu vakarus.

Pirmais vakars būs par godu

MĀRTINIEM — 9. novembrī.

Tā muzikālo noformējumu veiks

«KANTORIS — 04».

Oktobrī savu darbību atsāks arī Kocēnu pagasta TEĀTRMIĻI.

Vēlams būtu uzzināt,

kādas izrādes vēlaties apmeklēt.

Izdevējs Kocēnu pagasta padome, Kocēnos, Alejas ielā 8, tel. 55463. Reģistrācijas apliecības Nr. 1613. T. 400. Par skaitību un faktu precizitāti atbild autori. Iespēsts SIA «Lapa» Valmieras tipogrāfijā, A. Upīša ielā 7.